

Türkiye'nin Modern Para Talebi Fonksiyonu: Gelir Bileşenleri, Ekonomik ve Parasal Belirsizlik

*Modern Money Demand Function of Turkey: Income Components,
Economic and Monetary Uncertainty*

Ahmet GÜNEY

Atatürk Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

Erzurum, Türkiye

guney@atauni.edu.tr

Özet

Bu çalışmada, Türkiye’de reel gelirin bileşenleri ile ekonomik ve parasal belirsizliklerin para talebi üzerindeki kısa ve uzun dönem etkilerin tespiti amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Türkiye ekonomisinin 1998:Q1-2015:Q2 dönemi için para talebi fonksiyonu tahmin edilmektedir. Bu çalışma para talebi fonksiyonunda gelirin bileşenlerine, ekonomik ve parasal belirsizliğe yer vermesi açısından diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Para talebinin uzun dönem belirleyicileri ARDL sınır testi yaklaşımı ile kısa dönemli dinamikleri ise Hata Düzeltme Modeli (ECM) ile tahmin edilmiştir. Çalışmanın ampirik sonuçlarına göre, Türkiye’de para talebinin en önemli belirleyicisi Devletin ve Hanehalkı gelirleri toplamı olan nihai tüketim harcamaları olmaktadır. Bununla birlikte, mal ve hizmet ihracatına yapılan harcamalarında etkisi görülmüştür. Çalışmanın önemli sonuçlarından biri ise, Türkiye’de uzun dönemde ekonomik belirsizliğin para talebi üzerinde ciddi bir etkisinin olduğu parasal belirsizliğin ise etkisiz olduğu ancak kısa dönemde her iki belirsizliğinde para talebini etkilediği anlaşılmıştır. Bu sonuçlar altında, Türkiye’de reel gelir bileşenlerinin, ekonomik ve parasal belirsizliğin para talebini etkilediği söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Para Talebi, ARDL Sınır Testi, Ekonomik Belirsizlik, Parasal Belirsizlik, Gelir Bileşenleri

Abstract

In this study, short and long run effects of real income components, economic and monetary uncertainties on the demand of money were aimed to detect. For this purpose, the function of money demand in Turkish economy between 1998:Q1 and 2015:Q2 is estimated. This study differs from other studies as it includes real income components, economic and monetarily uncertainties in the function. Short and long run determinants of money demand are estimated with Error Correction Model (ECM) and

Autoregressive Distributed Lag (ARDL) Bound Test, respectively. According to the empirical results of the study, the supreme determinant of demand of money in Turkey is the final consumption expenditures, which is the sum of state and household incomes. In addition to this, expenditures on exports of goods and services present remarkable effects. One of the important results of the study is that in the long run, economic uncertainty has a significant effect on the money demand but monetary uncertainty does not. In the short run, however, it is clear that both uncertainties affect the money demand. These results suggest that reel income components, economic and monetary uncertainties do affect the demand for money in Turkey.

Keyword: *Money Demand, ARDL Bound Test, EconomicUncertainty, Monetary Uncertainty, Income Components*